

SDĚLENÍ KOMISE,

kterým se mění příloha sdělení Komise členským státům o uplatňování článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na krátkodobé pojištění vývozních úvěrů

(2019/C 401/03)

I. Úvod

- 1) Sdělení Komise členským státům o uplatňování článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na krátkodobé pojištění vývozních úvěrů ⁽¹⁾ (dále jen „sdělení“) v bodě 13 stanoví, že státní pojistitelé ⁽²⁾ nesmí poskytnout krátkodobé pojištění vývozních úvěrů na obchodovatelná rizika. „Obchodovatelnými riziky“ se podle bodu 9 rozumí komerční a politická rizika spojená s veřejnými a neveřejnými odběrateli v zemích uvedených v příloze sdělení, pokud je maximální doba trvání rizika kratší než dva roky.
- 2) Vzhledem k nedostatku kapacit v oblasti soukromého pojištění či zajištění úvěrů ke krytí vývozu do Řecka Komise změnila sdělení tak, že v roce 2013 dočasně vyňala Řecko ze seznamu zemí s obchodovatelnými riziky ⁽³⁾. Tato změna byla od té doby několikrát prodloužena ⁽⁴⁾. Platnost posledního prodloužení skončí dne 31. prosince 2019. V důsledku toho by Řecko bylo od 1. ledna 2020 považováno za zemi s obchodovatelnými riziky.
- 3) Komise v souladu s bodem 36 sdělení začala několik měsíců před skončením platnosti poslední úpravy přezkoumávat kapacity v oblasti soukromého pojištění a zajištění úvěrů ke krytí vývozu do Řecka, aby určila, zda současná situace na trhu ospravedlňuje opětovné zahrnutí Řecka do seznamu zemí s obchodovatelnými riziky od 1. ledna 2020, nebo zda je kapacita trhu stále nedostatečná, aby pokryla všechna hospodářsky odůvodněná rizika, takže by jeho vynětí ze seznamu mělo být prodlouženo.

II. Posouzení

- 4) Podle oddílu 5.2 sdělení provede Komise své posouzení na základě kritérií stanovených v bodě 33: kapacity soukromého pojištění úvěrů, ratingu států a výkonnosti v podnikovém sektoru (zejména platební neschopnosti).
- 5) Aby mohla Komise určit, zda nedostatek soukromé kapacity ke krytí všech hospodářsky odůvodněných rizik ospravedlňuje prodloužení dočasného vynětí Řecka ze seznamu zemí s obchodovatelnými riziky, konzultovala členské státy, soukromé pojistitele úvěrů a další zúčastněné strany a vyžádala si od nich informace. Dne 23. září 2019 zveřejnila Komise žádost o informace o dostupnosti krátkodobého pojištění vývozních úvěrů na vývoz do Řecka ⁽⁵⁾. Termín pro odpovědi byl 18. října 2019. Komise obdržela 22 odpovědí od členských států a žádné odpovědi od jiných zúčastněných stran.
- 6) Z informací poskytnutých Komisi v souvislosti s veřejnou žádostí o informace nevyplyvá, že by docházelo ke snížení kapacity soukromého pojištění úvěrů na vývoz do Řecka. Státní pojistitelé zaznamenali pokles počtu smluv o pojištění úvěrů na vývoz do Řecka, což naznačuje, že dostupnost soukromého pojištění je dostatečná. Co se týče jiných členských států než Řecka, pouze pět z nich výslovně požádalo o prodloužení stávajícího vynětí Řecka ze seznamu zemí s obchodovatelnými riziky, zatímco tři členské státy uvedly, že by Řecko mělo být znovu zahrnuto do tohoto seznamu. Ostatních třináct odpovědí nezaujalo v této záležitosti jasný postoj. Především Řecko samotné vyjádřilo jednoznačné přání být znovu zařazeno na seznam zemí s obchodovatelnými riziky, a to vzhledem k tomu, že řecké hospodářství se v poslední době ubírá cestou trvalého růstu.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 392, 19.12.2012, s. 1.

⁽²⁾ Státním pojistitelem se ve sdělení rozumí společnost nebo organizace, která poskytuje pojištění vývozních úvěrů s podporou určitého členského státu, nebo jeho jménem, nebo členský stát, který poskytuje pojištění vývozních úvěrů.

⁽³⁾ Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 6.

⁽⁴⁾ V roce 2013 (Úř. věst. C 372, 19.12.2013, s. 1), na začátku roku 2015 (Úř. věst. C 28, 28.1.2015, s. 1), v červnu 2015 (Úř. věst. C 215, 1.7.2015, s. 1), v červnu 2016 (Úř. věst. C 244, 5.7.2016, s. 1), v červnu 2017 (Úř. věst. C 206, 30.6.2017, s. 1), v červnu 2018 (Úř. věst. C 225, 28.6.2018, s. 1) a naposledy v prosinci 2018 (Úř. věst. C 457, 19.12.2018, s. 9).

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/competition/consultations/2019_export_greece/index_en.html

- 7) Podle nejaktuálnějších makroekonomických ukazatelů zažívá Řecko hospodářské oživení, které bude pravděpodobně pokračovat i v blízké budoucnosti. Po téměř desetiletí poklesu a stagnace začalo hospodářství v roce 2017 opět růst, přičemž růst reálného HDP v roce 2019 je odhadován na 1,8 % a podmínky na trhu práce se nadále zlepšují. Růst pokračoval i v první polovině roku 2019, přičemž specifické složení řeckého vývozu přispělo ke zmírnění dopadu zhoršující se situace na jeho vývozních trzích na hospodářství. Současné oživení se rovněž odráží v pozitivním vývoji na trhu práce, kde se míra nezaměstnanosti nadále snižovala a v srpnu 2019 dosáhla 16,7 %. Podle hospodářské prognózy Evropské komise z podzimu 2019 by se měla v příštích letech dále snižovat ⁽⁶⁾.
- 8) Pokud jde o veřejné finance, výnosy státních dluhopisů se výrazně snížily, přičemž výnosnost desetiletých dluhopisů klesla z přibližně 3,4 % v květnu na 1,5 % v září 2019, při poklesu jak bezrizikových sazeb, tak rozpětí země – což naznačuje snížení rizika spojeného s investicemi do řeckých státních dluhopisů.
- 9) Situace ratingů řeckého státu se od krize výrazně zlepšila a ratingové agentury považují výhled za stabilní či pozitivní. Řecké státní dluhopisy jsou však stále hodnoceny pod úrovní investičního stupně. V posledních šesti měsících nedošlo v Řecku k žádnému negativnímu vývoji v oblasti úvěrového ratingu státního sektoru. Obecně se očekává, že ratingy se budou s pokračujícím hospodářským růstem dále zlepšovat.
- 10) Výkonnost v podnikovém sektoru se v posledních šesti měsících nezhorsila. Podíl podnikatelských úvěrů se selháním od roku 2017 klesá, zůstává však s hodnotou 42,6 % stále vysoký i v druhém čtvrtletí roku 2019, a to z důvodu vysoké výchozí úrovně a celkového poklesu úvěrů. Celková částka podnikatelských úvěrů se selháním se snižuje rychleji (–16 % v druhém čtvrtletí roku 2019 v porovnání se stejným čtvrtletím předchozího roku) a očekává se, že se bude dále snižovat v důsledku sekuritizačního systému pro úvěry se selháním „Hercules“, který Komise schválila v říjnu 2019. Úvěrové standardy pro podnikový sektor se v prvním čtvrtletí roku 2019 nezměnily a podle průzkumu bankovních úvěrů se očekává, že se nezmění ani ve druhém čtvrtletí.
- 11) Vzhledem k výše uvedenému, s ohledem na výsledky veřejné konzultace a především vyjádření Řecka, a také na celkové projevy zlepšení řeckého hospodářství a pozitivní prognózy se Komise rozhodla ode dne 1. ledna 2020 znovu zahrnout Řecko na seznam zemí s obchodovatelnými riziky.

ZMĚNA SDĚLENÍ

- 12) Od 1. ledna 2020 bude platit následující změna sdělení Komise členským státům o uplatňování článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na krátkodobé pojištění vývozních úvěrů:

— Příloha se nahrazuje tímto:

„Seznam zemí s obchodovatelnými riziky:

Belgie	Kypr	Slovensko
Bulharsko	Lotyšsko	Finsko
Česko	Litva	Švédsko
Dánsko	Lucembursko	Spojené království
Německo	Maďarsko	Austrálie
Estonsko	Malta	Kanada
Irsko	Nizozemsko	Island
Řecko	Rakousko	Japonsko
Španělsko	Polsko	Nový Zéland
Francie	Portugalsko	Norsko
Chorvatsko	Rumunsko	Švýcarsko
Itálie	Slovinsko	Spojené státy americké“

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip115_en_0.pdf